

Sygn. akt II K 236/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 stycznia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Cichocka

Protokolant: st. sekretarz sądowy Małgorzata Grabowska

przy udziale Prokuratora Prok. Rej. Tomasza Niesłuchowskiego

po rozpoznaniu w dniach: 31.10.2018 r. , 07.12.2018 r. i 30.01.2019 r. sprawy:

P. J. (J.)

s. A. i M. z domu S.

ur. (...) R.

oskarżonego o to, że:

w okresie od dnia 16 października 2017 r. do dnia 17 października 2017 r. w N. woj. (...), działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził J. C. (1) do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 7200 złotych w ten sposób, że za pomocą ogłoszenia nr 351 815 686 na stronie (...) wprowadził w błąd pokrzywdzoną co do możliwości i zamiaru sprzedaży silnika samochodowego A. (...) i pomimo otrzymania pieniędzy, nie wywiązał się z transakcji ani nie zwrócił pieniędzy pokrzywdzonej

tj. o przestępstwo z art.286§1 kk

I. oskarżonego P. J. uznaje za winnego popełnienia zarzucanego czynu i za to z mocy art.286§1 kk skazuje go, zaś na podstawie art. 286§1 kk przy zastosowaniu art.37a kk w zw. z art.34§1a pkt 1 kk w zw. z art.35§1 kk wymierza mu karę 1 (jednego) roku i 4 (czterech) miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społecznej w wymiarze po 30 (trzydzieści) godzin w stosunku miesięcznym,

II. na podstawie art.627 kpk zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych, w tym opłatę w kwocie 300 (trzysta) złotych.

Sygn. akt. II K 236/18

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

P. J. umieścił na stronie (...) ogłoszenie o sprzedaży silnika samochodowego A. (...).

W dniu (...) syn J. P. C. na portalu (...) znalazł powyższe ogłoszenie nr (...) o sprzedaży używanego silnika samochodu A. (...). P. C. skontaktował się telefonicznie ze sprzedającym, który przedstawił się jako (...), (...), 21-306 C.. Ustalili, iż kupujący tego samego dnia dokona wpłaty zaliczki na silnik na wskazane przez P. J. konto o nr (...). J. C. (1) dokonała przelewu zaliczki w wysokości 500 złotych na konto należące do P. J.. Natomiast kolejnego dnia tj.17.10.2017 r. dokonała przelewu pozostałej do uiszczenia kwoty tj. 6700 złotych. Silnik miał być dostarczony przez sprzedającego

na adres jej zamieszkania w terminie 7 dni roboczych. Sprzedający jednak nie dostarczył silnika, a ani nie zwrócił uiszczony kwoty. Zapewniał w trakcie rozmów z P. C., iż silnik dotrze w późniejszym terminie. Po około dwóch tygodniach P. C. telefonicznie wypowiedział umowę zakupu silnika i sprzedający zobowiązał się do zwrotu pieniędzy. Mimo zapewnień i wielokrotnych ponagień pieniądze nie zostały zwrócone. Następnie J. C. (1) dwukrotnie wysłała wezwanie do zapłaty pocztą elektroniczną na adres sprzedającego (...) W odpowiedzi sprzedający po raz kolejny zobowiązał się do zwrotu pieniędzy. Ponadto J. C. (1) poinformowała sprzedającego P. J. o złożeniu zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w Prokuraturze. W dniu 28 listopada 2017 r. P. J. zadzwonił do J. C. (1) prosząc, by wycofała zawiadomienie, gdyż dokona zwrotu całej wpłaconej kwoty do dnia 30 listopada 2017 r. do godz. 12:00. Mimo tego J. C. (1) nie otrzymała zwrotu pieniędzy, a kontakt z P. J. stał się niemożliwy, bowiem przy próbie połączenia z numerem należącym do sprzedającego uruchamiała się poczta głosowa.

P. J. dopiero w dniu 06 grudnia 2018 r. przelał kwotę 7200 złotych na konto J. C. (1).

P. J. był siedmiokrotnie karany za czyny z art. 286 § 1 kk.

Sąd ustalił stan faktyczny na podstawie: zeznań świadka J. C. (2) k. 6, 122-122v, potwierdzenia przelewów k.7, 8, korespondencji prowadzonej z P. J. k. 9-14, informacji o ogłoszeniu olx k. 16-21, informacji o rachunku bankowym k. 23, 47-50, odpisów wyroków dot. P. J. k. 71, 73, 79, danych o karalności z k. 134-135, potwierdzenia zwrotu pieniędzy k. 132.

Oskarżony P. J. w trakcie postępowania przygotowawczego nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu oraz odmówił składania wyjaśnień (k.32v).

Sąd zważył, co następuje:

Sąd nie dał wiary wyjaśnieniom oskarżonego P. J., w których nie przyznał się on do popełnienia zarzucanego mu czynu. Wyjaśnienia oskarżonego pozostają w sprzeczności z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w szczególności w postaci zeznań pokrzywdzonej oraz kserokopii korespondencji prowadzonej przez pokrzywdzoną z oskarżonym. Wszystkie te dowody w łącznym powiązaniu, przy uwzględnieniu wskazań wiedzy, logiki i doświadczenia życiowego wskazują na sprawstwo oskarżonego P. J..

Sąd uznała za wiarygodne zeznania pokrzywdzonej J. C. (1), która opisała przebieg transakcji z oskarżonym P. J..

Świadek J. C. (1) zeznała, iż była taka sytuacja, że oskarżony podając się za kierowcę zadzwonił, że już wiezie do niej ten silnik. Twierdził, że ma jeszcze tylko zajechać do rodziny i zaraz do niej przyjedzie z silnikiem. Po kolejnych telefonach oskarżony stwierdził, że trafił mu się inny klient i że sprzedał ten silnik drożej. Twierdził, że zwróci pieniądze, ale się z tego nie wywiązał. Świadek potwierdziła, iż dostawa zakupionego silnika miała wynieść do 7 dni roboczych. (k.6, 122-122v)

Zeznania pokrzywdzonej były konsekwentne na obu etapach postępowania, rzeczowe i logiczne. Znalazły też odzwierciedlenie w załączonej korespondencji prowadzonej z oskarżonym, jak również potwierdzeniach dokonania przelewów za zakupiony przedmiot na konto należące do P. J..

Za wpisujące się w linię obrony oskarżonego Sąd uznał zeznania jego żony – S. J., która wiedzę na temat przedmiotowego zakupu posiada jedynie od swojego męża. Podała, iż zamówienie złożył P. C. i wszystkie było dobrze do momentu, kiedy J. C. (1) zaczęła zmieniać warunki zamówienia. (akta odezwy Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim k. 10)

Przestępstwo oszustwa może być popełnione tylko umyślnie, z zamiarem bezpośrednim, kierunkowym, obejmującym cel i sposób działania sprawcy. Przestępstwo oszustwa określone w art. 286 § 1 kk polega na doprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Wprowadzenie w błąd oznacza zachowanie prowadzące do wywołania (powstania) u danej

osoby błędu, a więc fałszywego odzwierciedlenia rzeczywistości w świadomości tej osoby. Kodeks karny nie określa sposobów, przy pomocy, których można wprowadzić daną osobę w błąd – należy więc przyjąć, że zachowanie sprawcy w tym zakresie może przybrać dowolną formę, jeżeli tylko finalnie doprowadzi do powstania rozbieżności między świadomością osoby rozporządzającej mieniem, a rzeczywistym stanem rzeczy. Wprowadzenie w błąd musi dotyczyć okoliczności istotnych, a więc takich, które miały wpływ na podjęcie przez pokrzywdzonego decyzji o rozporządzeniu mieniem, w tym zwłaszcza okoliczności powodującej, że dokonane przez niego rozporządzenie mieniem ma charakter niekorzystny. Jednocześnie, między owym wprowadzeniem w błąd, a następującym po nim niekorzystnym rozporządzeniem mieniem musi zachodzić związek przyczynowy.

O zaistnieniu występku oszustwa decyduje podjęcie działań np. wprowadzających w błąd lub wyzyskujących go, których celem jest doprowadzenie innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem dla osiągnięcia przez sprawcę lub inną osobę korzyści majątkowej. Zatem decydujące znaczenie mają tutaj okoliczności istniejące w chwili popełniania czynu, w szczególności ów specyficzny dla przestępstwa z art. 286 § 1 KK zamiar kierunkowy. Jeśli te przesłanki zostaną spełnione, to nie można mówić, że późniejszy zwrot świadczenia uzyskanego w wyniku przestępczego działania ma charakter ekskulpujący. Co najwyżej można wówczas mówić o naprawieniu szkody. (Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - II Wydział Karny z dnia 8 października 2015 r. II Aka 257/15

Zachowanie oskarżonego potwierdza, że wyczerpał on wszystkie znamiona czynu z art. 286§1 kk. P. J. w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził pokrzywdzoną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w ten sposób, że umieszczając na stronie olx.pl ogłoszenie dotyczące sprzedaży silnika samochodowego wprowadził wymienioną w błąd, co do rzeczywistego zamiaru zawarcia umowy kupna – sprzedaży wskazanego przedmiotu, przez co uzyskał od pokrzywdzonej pieniądze tytułem zapłaty, które to przywłaszczył, zaś wskazanego przedmiotu nie wysłał.

Oskarżony obejmował swoją świadomością i zamiarem bezpośrednim kierunkowym nie tylko to, że wprowadza w błąd pokrzywdzoną, ale także i to, że doprowadza ją w ten sposób do niekorzystnego rozporządzenia jej mieniem. Oskarżony utwierdzał w przekonaniu pokrzywdzoną, doprowadzając ją do mylnego wyobrażenia o stanie rzeczy, tj. że wysłał jej zakupiony silnik samochodowy po otrzymaniu pieniędzy.

Z chwilą gdy pieniądze wpłynęły na konto należące do oskarżonego pokrzywdzona była zapewniana, iż otrzyma zakupiony przedmiot. Oskarżony zapewniał, że sam osobiście dostarczy zakupiony sprzęt w terminie 7 dni roboczych. Po dwóch tygodniach syn pokrzywdzonej J. P. C. telefonicznie wypowiedział umowę zakup silnika i sprzedający zobowiązał się do zwrotu pieniędzy. Pomimo wielu zapewnień pieniądze nie zostały zwrócone. Wprowadzenie w błąd dotyczyło istotnej okoliczności, tj. zamiaru wywiązania się z umowy kupna sprzedaży, gdyby bowiem pokrzywdzona chcąc zakupić przedmiotowy silnik wiedziała, że oskarżony faktycznie nie wywiąże się z umowy, nie wysłałaby mu pieniędzy.

W ocenie Sądu, oskarżony już w chwili wstawiania ogłoszeń na portalu internetowym nie miał zamiaru faktycznej sprzedaży silnika. Zamiar bezpośredni oskarżonego obejmował więc zarówno cel, jak i sam sposób działania, zmierzający do zrealizowania tego celu. Nie ulega wątpliwości, że oskarżony, od początku działał w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, miał zamiar doprowadzenia pokrzywdzoną do niekorzystnego rozporządzenia mieniem i nie zamierzał wysłać faktycznie przedmiotu. Należy podkreślić, iż bez znaczenia przy ocenie wypełnienia znamion czynu z art. 286 § 1 kk był fakt późniejszego zwrotu przez oskarżonego kwoty 7200 złotych na rzecz pokrzywdzonej J. C. (1).

W świetle powyższych rozważań wina i okoliczności popełnienia zarzucanego oskarżonemu czynu nie budzą wątpliwości.

Oskarżony będąc uprzednio karany za takie same przestępstwa (wyroki k. 71, 73, 79 karta karna k.134) bez wątplenia zdawał sobie sprawę, iż zachowanie, którego się dopuszcza ma charakter przestępczy. Dotychczasowy sposób życia oskarżonego oraz fakt uprzedniej karalności, wskazuje jednoznacznie, że oskarżony jest osobą wyjątkowo zdemoralizowaną, niepotrafiącą wyciągać wniosków z przeżytych doświadczeń życiowych oraz wykazującą wysoce

lekceważący stosunek do przepisów prawnych i norm społecznych. Za istotne okoliczności obciążające sąd uznał pobudki działania oskarżonego, a mianowicie chęć łatwego zysku, a także sposób działania oskarżonego.

Należy podkreślić w tym miejscu stanowisko Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, który wskazał, iż: „nie negując, że dyrektywa zadośćuczynienia pokrzywdzonym powinna być brana pod uwagę przy wyborze środków represji karnej, a naprawienie szkody, nawet w części bądź deklaracja jej naprawienia w przyszłości, zwłaszcza w odniesieniu do przestępstw przeciwko mieniu to okoliczności ważne z punktu widzenia wymiaru kary, to jednakże okoliczności te nie mogą deprecjonować oceny stopnia społecznej szkodliwości czynu i podobnie jak przebaczenie uzyskane od pokrzywdzonych stanowią okoliczności limitujących stopień zawinienia sprawcy. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku - II Wydział Karny z dnia 16 maja 2017 r. II AKa 52/17)

Naprawienie szkody przez oskarżonego poprzez uiszczenie na rzecz pokrzywdzonej kwoty 7200 zł ani nie zwalnia oskarżonego z odpowiedzialności, ani nie wpływa na umniejszenie stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez niego czynu.

Wszystkie powyższe czynniki nakazują ocenić stopień winy oskarżonego jako wysoki, podobnie jak stopień społecznej szkodliwości czynu oskarżonego – swoimi czynem oskarżony naruszył bowiem podstawowe dobro prawne w postaci mienia innej osoby.

Należy podkreślić, iż uprzednio siedmiokrotnie orzekane wobec oskarżonego kary grzywny nie przyniosły oczekiwanego rezultatu, bowiem oskarżony dopuścił się kolejnego takiego samego przestępstwa. Zdaniem Sądu wymierzone uprzednio kary grzywny nie zrealizowały celów kary. W związku z tym, w ocenie Sądu, należało sięgnąć po karę rodzajowo surowszą. Sąd stosując art. 37a kk wymierzył oskarżonemu karę 1 roku i 4 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społecznej w wymiarze po 30 godzin w stosunku miesięcznym. Wymierzona kara ograniczenia wolności będzie miała dla oskarżonego odczuwalną dolegliwość i pozwoli mu na systematyczne uświadamianie sobie naganności swojego czynu.

Wymierzenie po raz kolejny kary grzywny byłoby niecelowe i rodziłoby w oskarżonym niepotrzebne przeświadczenie o tolerowaniu takiego zachowania przez wymiar sprawiedliwości, co w konsekwencji doprowadziłoby do eskalacji jego przestępczego zachowania. Oskarżony musi zrozumieć, iż każde zachowanie sprzeczne z prawem będzie niosło za sobą odpowiednią sankcję prawną.

Zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów sądowych, w tym opłatę w kwocie 300 złotych.